ഗരുഡപുരാണമ്/ആചാരകാണ്ഡഃ/ അധ്യായഃ 58

..ഹരിരുവാച ..
വക്ഷ്യേ പ്രമാണസംസ്ഥാനേ സൂര്യാദീനാം ശ്രുണുഷ്വ മേ ..
യോജാനാനാം സഹസ്ത്രാണി ഭാസ്കരസ്യ രഥോ നവ .. 58.1 ..

ഈശാദണ്ഡസ്തഥൈവാസ്യ ദ്വിഗുണോ വൃഷഭധ്വജ ..
സാർദ്ധകോടിസ്തഥാ സപ്ത നിയുതാന്യധികാനി ച .. 58.2 ..

യോജനാനാം തു തസ്യാക്ഷസ്തത്ര ചക്രം പ്രതിഷ്ഠിതമ് ..
ത്രിനാഭിമതി പഞ്ചാരേ ഷൺനേമിന്യക്ഷയാത്മകേ .. 58.3 ..

സംവത്സരമയേ കൃത്സ്നം കാലചക്രം പ്രതിഷ്ഠിതമ് ..
ചത്വാരിംശത്സഹസ്ത്രാണി ദ്വിതീയോഽക്ഷോ വിവസ്വതഃ .. 58.4 ..

പഞ്ചാന്യാനി തു സാർദ്ധാനി സ്യന്ദനസ്യ വൃഷധ്വജ ..
അക്ഷപ്രമാണമുഭയോഃ പ്രമാണം തു യുഗാർദ്ധയോഃ .. 58.5 ..

ഹ്രസ്വോഽക്ഷസ്തദ്യുഗാർദ്ധേന ധ്രുവാധാരേ രഥസ്യ വൈ ..
ദ്വിതീയേഽക്ഷേ തു തച്ചക്രം സംസ്ഥിതം മാനസാചലേ .. 58.6 ..

ഗായത്ത്രീ സബൃഹത്യുഷ്ണിഗ്ജഗതീത്രിഷ്ടുബേവ ച ..
അനുഷ്ടുപ്പങ്ക്തിരിത്യുക്താശ്ഛന്ദാംസി ഹരയോ രവേഃ .. 58.7 ..

ധാതാ ക്രതുസ്ഥലാ ചൈവ പുലസ്ത്യോ വാസുകിസ്തഥാ ..
രഥകൃദ്ഗ്രാമണീർഹേതിസ്തുമ്ബുരുശ്ചൈത്രമാസകേ .. 58.8 ..

അർയ്യമാ പുലഹശ്ചൈവ രഥൗജാഃ പുഞ്ജികസ്ഥലാ ..
പ്രഹേതിഃ കച്ഛനീരശ്ച നാരദശ്ചൈവ മാധവേ .. 58.9 ..

മിത്രോഽത്രിസ്തക്ഷകോ രക്ഷഃ പൗരുഷേയോഽഥ മേനകാ ..
ഹാഹാ രഥസ്വനശ്ചൈവ ജ്യേഷ്ഠേ ഭാനോ രഥേ സ്ഥിതാഃ .. 58.10 ..

വരുണോ വസിഷ്ഠോ രമ്ഭാ സഹജന്യാ കുഹുർബുധഃ ..
രഥചിത്രസ്തഥാ ശുക്രോ വസന്ത്യാഷാഢസംജ്ഞിതേ ... 58.11 ..

ഇന്ദ്രോ വിശ്വാവസുഃ സ്ത്രോത(ശ്രോത്ര) ഏലാപത്രസ്തഥാങ്ഗിരാഃ ..
പ്രമ്ലോചാ ച നഭസ്യേതേ സർപാശ്ചാർകേ തു സന്തി വൈ .. 58.12 ..

വിവസ്വാനുഗ്രസേനശ്ച ഭൃഗുരാപൂരണസ്തഥാ ..
അനുമ്ലോചാശങ്ഖപാലൗ വ്യാഘ്രോ ഭാദ്രപദേ തഥാ .. 58.13 ..

പൂഷാ ച സുരുചിർധാതാ ഗൗതമോഽഥ ധനഞ്ജയഃ ..
സുഷേണോഽന്യോ ധൃതാചീ ച വസന്ത്യാശ്വയുജേ രവൗ .. 58.14 ..

വിശ്വാവസുർഭരദ്വാജഃ പർജന്യൈരാവതൗ തദാ ..
വിശ്വാചീ സേനജിച്ചാപഃ (പി) കാർത്തികേ ചാധികാരിണഃ .. 58.15 ..

അംശുശ്ച കാശ്യപസ്താർക്ഷ്യോ മഹാപദ്മസ്തഥോർവശീ ..
ചിത്രസേനസ്തഥാ വിദ്യുന്മാർഗശീർഷാധികാരിണഃ .. 58.16 ..

ക്രതുർഭർഗസ്തഥോർണായുഃ സ്ഫൂർജഃ കർകോടകസ്തഥാ ..
അരിഷ്ടനേമിശ്ചൈവാന്യാ പൂർവചിത്തിവരാപ്സരാഃ ..
പൗഷമാസേ വസന്ത്യേതേ സപ്ത ഭാസ്കരമണ്ഡലേ .. 58.17 ..

ത്വഷ്ടാഥ ജമദഗ്നിശ്ച കമ്ബലോഽഥ തിലോത്തമാ ..
ബ്രഹ്മാപേതോഽഥ ഋതജിദ്ധൃതരാഷ്ട്രശ്ച സപ്തമഃ ..
മാഘമാസേ വസന്ത്യേതേ സപ്ത ഭാസ്കരമണ്ഡലേ .. 58.18 ..

വിഷ്ണുരശ്വതരോ രമ്ഭാ സൂർയ്യവർച്ചാശ്ച സത്യജിത് ..
വിശ്വാമിത്രസ്തഥാ രക്ഷോ യജ്ഞാപേതോ ഹി ഫാൽഗുനേ .. 58.19 ..

സവിതുർമണ്ഡലേ ബ്രഹ്മന്വിഷ്ണുശക്ത്യുപബൃംഹിതാഃ ..
സ്തുവന്തി മുനയഃ സൂർയ്യം ഗന്ധർവൈർഗോയതേ പുരഃ .. 58.20 ..

നൃത്യന്ത്യോഽപ്സരസോ യാന്തി സൂർയ്യസ്യാനുനിശാചരാഃ ..
വഹന്തി പന്നഗാ യക്ഷൈഃ ക്രിയതേഽഭീഷുസംഗ്രഹഃ .. 58.21 ..

ബാലഖില്യാസ്തഥൈവൈനം പരിവാർയ്യ സമാസതേ ..
രഥസ്ത്രിചക്രഃ സോമസ്യ കുന്ദാഭാസ്തസ്യ വാജിനഃ .. 58.22 ..

വാമദക്ഷിണതോ യുക്താ ദശ തേന ചരത്യസൗ ..
വാര്യ (യ്വ) ഗ്രനിദ്രവ്യസമ്ഭൂതോ രഥശ്ചന്ദ്രസുതസ്യച .. 58.23 ..

പിശംഗേസ്തുരഗൈര്യുക്തഃ സോഽഷ്ടാഭിർവായുവേഗിഭിഃ ..
സവരൂഥഃ സാനുകർഷോ യുക്തോ ഭൂമിഭവൈർഹയൈഃ .. 58.24 ..

സോപാസങ്ഗപതാകസ്തു ശുക്രസ്യാപി രഥോ മഹാൻ ..
രഥോ ഭൂമിസുതസ്യാപി തപ്തകാഞ്ചനസന്നിഭഃ .. 58.25 ..

അഷ്ടാശ്വഃ കാഞ്ചനഃ ശ്രീമാൻ ഭൗമസ്യാപി രഥോ മഹാൻ .. 58.26 ..

പദ്മരാഗാരുണൈരശ്വൈഃ സംയുക്തോ വഹ്നിസംഭവൈഃ ..
അഷ്ടാഭിഃ പാണ്ഡരൈര്യുക്തൈർവാജിഭിഃ കാഞ്ചനേ രഥേ .. 58.27 ..

തിഷ്ഠംസ്തിഷ്ഠതി വർഷം വൈ രാശൗരാശൗ ബൃഹസ്പതിഃ ..
ആകാശസമ്ഭവൈരശ്വൈഃ ശവലൈഃ സ്യന്ദനം യുതമ് .. 58.28 ..

സമാരുഹ്യ ശനൈര്യാതി മന്ദഗാമീ ശനൈശ്ചരഃ ..
സ്വർഭാനോസ്തുരഗാ ഹ്യഷ്ടൗ ഭൃങ്ഗാഭാ ധൂസരം രഥമ് .. 58.29 ..

സകൃദ്യുക്താസ്തു ഭൂതേശബഹന്ത്യവിരതം ശിവ ..
തഥാ കേതുരഥസ്യാശ്വാ അഷ്ടൗ തേ വാതരംഹസഃ .. 58.30 ..

പലാലധൂമവർണാഭാ ലാക്ഷാരസനിഭാരുണാഃ ..
ദ്വീപനദ്യദ്ര്യുദന്വന്തോ ഭുവനാനിഹരേസ്തനുഃ .. 58.31 ..

ഇതി ശ്രീഗാരുഡേ മഹാപുരാണേ പൂർവഖണ്ഡേ പ്രഥമാംശാഖ്യേ ആചാരകാണ്ഡേ ഭുവനകോശനിരൂപണം നാമാഷ്ടപഞ്ചാശത്തമോഽധ്യായഃ .. 58 ..
